

T.C
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SİVİL HAVACILIK TALİMATI SHT-17.3

HAVACILIK İŞLETMELERİ GÜVENLİK YÖNETİMİ VE ORGANİZASYONU

KISIM-1

Amaç Kapsam Dayanak Tanım ve Kısaltmalar

Amaç

Madde 1- (1) Bu Talimatın amacı, Türkiye’de faaliyet gösteren Sivil Havacılık İşletmelerinin, Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı’nda (MSHGP) ve Sivil Havacılık Güvenliği Eğitim ve Sertifikasyon Talimatı’nda (SHT-17.2) belirtilen güvenlik uygulamalarını yerine getirmeleri için gerekli olan yönetim ve personel yapılanması hakkında çalışma esaslarını belirlemek, uygulama prensiplerini ortaya koymak, uygulamalarda istenen güvenlik sorumluluğunun sivil havacılık işletmesi tarafından takip edilerek, hem işletme içi hem de yerel ve ulusal otorite ile koordinasyonun sağlanması hususunda kriterleri belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- (1) Bu Talimat, sivil hava taşımacılığı ve sivil havacılık alanında faaliyet gösteren havacılık işletmeleri ile hava meydanlarında faaliyet gösteren yetkilendirilmiş özel güvenlik kuruluşlarını kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3- (1) Bu Talimat, 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevlerin Hakkında Kanununun 12 Maddesi’nin (b) Bendine ve aşağıda belirtilen mevzuata dayanılarak hazırlanmıştır:

- a) 4749 Sayılı Kanun (Şikago’da 7 Aralık 1944 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Uluslararası Sivil Havacılık Antlaşması ve Sivil Havacılık Geçici Sözleşmesi ve Bunların Eklerinin Onanması)
- b) 2920 Sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu
- c) 5431 Sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
- ç) 5188 Sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun
- d) SHY-22 Havaalanı Yer Hizmetleri Yönetmeliği
- e) SHT 150.10A Havaalanları Yer Hizmet ve Türleri Talimatı
- f) SHT-17.2 Havacılık Güvenliği Eğitim ve Sertifikasyon Talimatı (30.06.2009)
- g) Ticari Hava Tanışma İşletmeleri Yönetmeliği SHY-6A,
- ğ) Genel Uçak İşletmeleri Yönetmeliği SHY-6B
- h) Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı ve Ekleri
- ı) ICAO Ek-17 Güvenlik
- i) ICAO Doküman (8973)

- j) ECAC Doküman 30 Bölüm 2 Güvenlik
- k) ICAO Doküman 8973 Sivil Havacılığa Karşı Yasadışı Girişimler El Kitabı

Tanım ve Kısaltmalar

Madde 4- (1) Bu Talimatta geçen tanım ve kısaltmalar:

- a) **ECAC:** Avrupa Sivil Havacılık ;Konferansı'nı,
- b) **EDS :** Patlayıcı Tespit Sistemini,
- c) **Güvenlik Yönetimi:** Sivil Havacılık İşletmelerinin genel yönetim faaliyetlerinin bir parçası olup, sivil havacılık faaliyetlerinin tümüyle güvenli bir şekilde gerçekleşmesine katkı sağlayan usul ve uygulamaların bütünü,
- ç) **Güvenlikten Sorumlu Yetkili Yönetici (GSYY):** Havacılık işletmeleri tarafından atanan ve güvenlik yapılanmasında yönetici konumunda olan, havacılık güvenliğinden sorumlu olan kişiyi,
- d) **Havacılık İşletmeleri:** Sivil havacılık alanında faaliyet gösteren işletmeleri (havayolu işletmeleri, genel havacılık işletmeleri, havaalanı işletmeleri, terminal işletmeleri, ikram, yer hizmeti kuruluşları, kargo acentaları, antrepo işletmeleri vb.),
- e) **ICAO:** Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatını,
- f) **IATA:** Uluslararası Hava Taşıyıcılar Birliğini,
- g) **İnsan Performansı:** Havacılık operasyonlarının emniyeti, güvenliği ve verimliliğine etkisi olan insan kapasitesi ve limitlerini,
- ğ) **MSHGKPP:** Ülkemizde sivil havacılık güvenliğini sağlamaya yönelik alınacak tedbirlerin standartlarını belirleyen, İçişleri ve Ulaştırma Bakanlıklarınca ortaklaşa yayınlanmış olan Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı'nı
- h) **MSHGKKP:** MSHGP'nin etkinliğini ve verimliliğini izlemek üzere oluşturulmuş olan Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kalite Kontrol Programını
- ı) **MTOW:** Hava aracının azami kalkış ağırlığını,
- i) **Özel Güvenlik Personeli:** Aşağıda belirtilen güvenlik hizmetlerinin uygulanmasından doğrudan görevli ve sorumlu olan 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunda ve aşağıda sıralanan görevleri yapan personeli,
 - 1) Kişilerin, uçakaltı veya kabin bagajları ile kişiler tarafından taşınan eşyaların, kargonun, postanın, şirket postası ve şirket malzemelerinin polis gözetiminde elle veya cihazlarla aranması, taranması ve kişilerle mülakat yapılması, yolcuların doküman kontrolünün yapılması,
 - 2) Hava aracının aranması, kontrolü ve korunması,

- 3) Havaalanlarında bulunan güvenlik tahditli alanlara giriş kontrolü,
 - 4) Devriye, eskortluk, nöbet hizmetleri,
 - 5) Yolculara ait ruhsatlı silahların polisten teslim alınarak havaaracına nakledilmesi.
- j) **Özgeçmiş Araştırması:** Şahsın güvenlik kontrolleri yapmaya uygunluğunun ve/veya güvenlik tahditli alanlara eşiksiz girmeye uygunluğunun araştırıldığı değerlendirmeyi de kapsayan, bir şahsın, adli sicil kayıtları da dahil kimliğinin ve geçmiş hayatının kontrolünü,
- l) **Post Holder :** JAR OPS 1.175(i) maddesi ile tanımlanan Yönetici Personeli,
- m) **SEMS:** Güvenlik Yönetim Sistemini,
- n) **SHGM:** Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nü,
- o) **Talimat :** Havacılık İşletmeleri Güvenlik Yönetimi ve Organizasyonu Talimatı'nı
- p) **Onaylama:** Havacılık işletmesi tarafından atanan ve bu Talimatta belirlenen prosedürlere göre yapılan değerlendirme sonucu kişinin bu görevi yerine getirebileceği yeterlikte olduğunun yetkili otorite tarafından onaylanmasını,
- ö) **Yetkili Otorite:** Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programının idamesi, uygulanması ve geliştirilmesi, bu konu ile ilgili yeni politikaların belirlenmesi ve tedbirlerin alınması, ICAO standartları ve tavsiye edilen uygulamalarının yerine getirilmesi ile kurumlar arasında koordinasyonun sağlanmasından sorumlu ve yetkili olan Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü (SHGM) ifade eder.

KISIM-2

Yönetim, Organizasyon ve Sorumluluklar

Havacılık Güvenliği Yönetim ve Organizasyonu

Madde 5-(1) Güvenliğin sürekliliğini sağlamak için zamanında gerekli güvenlik tedbirlerinin alınması büyük önem taşımaktadır. Havacılık işletmelerinin, havacılık güvenliğini, işletme politikasının önemli bir unsuru olarak görmeleri ve uygulamaları gerekmektedir.

(2) Havacılık işletmesinin etkin bir güvenlik yönetim ve politikası olmalıdır ve bunda aşağıdaki unsurlar yer almalıdır:

- a) İşletmenin kurumsal değerleri,
- b) Organizasyon yapısı,
- c) Üst yönetimin güvenliğe verdiği önem,
- ç) Tüm işletmede güvenlik anlayışının yerleştirilmesi ve geliştirilmesi,
- d) Güvenlik organizasyonunun oluşumu ve güvenlikten sorumlu yöneticinin seçimi,
- e) GSYY ile diğer güvenlik personelinin görev tanımları,
- f) GSYY ve güvenlik personeli ile diğer personelin eğitimi,
- g) Güvenlik ihlallerinin araştırılması ve rapor edilmesi,

- ğ) Risk analizi ve tehdit değerlendirilmesi,
- h) Kriz yönetimi ve acil durumlara müdahale usulleri,
- ı) Kalite kontrol/düzenli ve etkili denetim,
- i) Tatbikat,
- j) Terminoloji, Dokümantasyon, kayıt,
- k) Havacılık otoritesi ve Havaalanı otoritesi ile iletişim,
- l) İşletme içi iletişim ve sorumluluk paylaşımı,
- m) Ulusal ve uluslararası kural ve uygulamaları takip,
- n) Prosedür, süreç ve detaylar.

Sorumluluk

Madde 6- (1) Havacılık işletmesinin faaliyetlerinin, havacılık güvenliği kurallarına uygun olarak yürütmesi ve geliştirmesinde, yönetim yetkilidir ve birinci derecede sorumludur.

Güvenlik Politikası

Madde 7- (1) Güvenlik politikası, yönetimin genel vizyon/misyon ve hedeflerinden olmalıdır. Bu amacın gerçekleştirilmesinde önemli rol oynayan işletme içi denetimlerden ve değerlendirmelerden, işletme yönetimi, güvenlik yönetimi ve kalite yönetimi birlikte sorumludur.

Standartlar

Madde 8-(1) İşletmenin güvenlik politikası, yürürlükteki MSHGP ve yetkili otoritenin yayınladığı mevzuat ile uluslararası sivil havacılık güvenliği standartlarına (ICAO Ek-17, ECAC Doc30 Bölüm2, IATA SEMS) ulaşılmasını ve sürekliliği sağlayacak unsurları içerir.

Genel Müdür

Madde 9- (1) Genel Müdür, yetkili otorite tarafından tanımlanan standartlar ve MSHGP’ında getirilen standartlara uygun olarak bütün faaliyetlerinin uygulanmasını güvence altına almaktan sorumlu olup, bunlar için gereken desteği sağlar.

Havacılık İşletmeleri

Madde 10- (1) Havacılık işletmeleri, güvenlik birim/personelin haricinde, diğer birim/personelini havacılık güvenliği konusunda bilgilendirilerek, görevlerinin havacılık güvenliğine katkısında bilinçlendirilmelerini sağlamak için uygulamalar geliştirmeli ve toptan güvenlik anlayışının yerleştirilmesini sağlamalıdır.

Güvenlikten Sorumlu Yetkili Yöneticiler (GSYY)

Madde 11-(1) Her Sivil Havacılık İşletmesi veya hava meydanlarında özel güvenlik hizmeti veren kuruluş, doğrudan işletmenin yönetimine (Yönetim kurulu başkanı veya Genel Müdür) bağlı bir Güvenlikten Sorumlu Yetkili Yönetici (GSYY) atayarak, bu yönetici liderliğinde bir güvenlik yapılanması oluşturur. GSYY işletmenin organizasyon yapısında yer alır.

GSYY Bulundurma Zorunluluğu

Madde 12-(1) Havacılık işletmelerinin faaliyette buldukları sürece güvenlikten sorumlu yetkili yönetici bulundurmaları gerekmektedir. Bu yönetici, yapacağı uygulamalardan işletme yönetimine ve yetkili otoriteye karşı sorumludur. Ayrıca, bu yöneticiler yönetim kurulu başkanına/genel müdüre bağlı olarak görevlendirilir ve şirket toplantılarında bulunurlar.

Uygunluk ve Onaylama

Madde 13-(1) Güvenlikten Sorumlu Yetkili Yöneticinin uygunluğu, Yetkili Otorite tarafından Bu Talimatın Form-4'ü değerlendirilerek onaylanır.

(2) GSYY onaylanmasında aranacak şartlar ve istenen belgeler şunlardır:

- a) Doldurulmuş ve imzalanmış Form-4 (EK-2)
- b) Ek-1'de/Havacılık Güvenliği Eğitim ve Sertifikasyon Talimatında (SHT-17.2) belirtilen eğitimleri aldığını gösterir belgeler.
- c) İş Sözleşmesi
- ç) Sivil havacılık sektöründe havacılık güvenliği alanında 3 yıllık tecrübe sahibi olması (TSK ve EGM personeli havacılık güvenliği konusunda Ek-1'de belirtilen eğitimleri almış olmaları durumunda bu şart aranmaz)
- d) İletişim bilgilerini de içerecek şekilde hazırlanmış özgeçmiş
- e) Nüfus cüzdanı örneği
- f) Tüm Havaalanları Giriş Kartı Yönetmeliğinin (SHT-17.1) 14'üncü maddesindeki şartları taşımak.
- g) SHGM Hizmet Tarifesine göre yatırılmış ücret dekontu

GSYY'nin Değiştirilmesi

Madde 14-(1) Yetkili otorite tarafından yapılan inceleme ve denetlemelerde, güvenlik yönetiminde gerekli faydayı belirli bir süreçte sağlayamayan veya uygulamalarda olumsuzluk ya da havacılık güvenliğini direkt etkileyen bir kusur tespit edildiğinde, işletmelerin güvenlikten sorumlu yetkili yöneticisinin değiştirilmesi ve/veya güvenlik yapılanmasının gözden geçirilmesi, yetkili otorite tarafından istenebilir. Güvenlikten sorumlu yetkili yöneticilerin değiştirilmesi durumunda, yeni personel için bu Talimatın Ek'inde yer alan Form-4 onbeş gün içinde doldurularak SHGM'den onay talep edilir.(Havayolu işletmelerinde SHY 6A hükümlerine uygunluk ta aranır)

GSYY'nin Görev ve Sorumlulukları

Madde 15- (1) SHGM tarafından onaylı "Havacılık Güvenliğinden Sorumlu" olarak kabul edilen Güvenlikten sorumlu yetkili yöneticinin başlıca görevleri ve sorumlulukları şunlardır:

- a- Havacılık güvenliği ve işletmenin görev alanındaki ulusal/uluslararası güvenlik mevzuatını takip ederek, yeni kuralları ve tavsiyeleri yürürlüğe koymak,
- b- Yürürlüğe koyulan uygulamaların yapıldığından, emin olmak için prosedürlerin yeterliliğini ve bu prosedürlere uyumu gözlemlemek,
- c- Güvenlik konusunda, işletmeye ait merkez ve temsilciliklerde sorumlu olmak,

- ç- MSHGP'na uygun olarak İşletmenin eğitim ve güvenlik planını hazırlamak, yazılı olarak hazırlanan güvenlik planını ilgili yetkili otoriteye onaylatmak,
- d) Hava meydanı bazında güvenlik planının hazırlanarak hava alanı otoritesine onaylatılmasını sağlamak,
- e) İşletme içi ve işletme için alınan hizmetlerin güvenlik denetimlerinden, düzeltici faaliyetlerin yerine getirilmesinden, raporlama ve kayıt sistemini oluşturmak,
- f) Kalite sistemi dahilinde yapılan iç denetlemelerin koordinasyonunu sağlamaktan,
- g) Gerekli kaynakların araştırılarak yönetime sunulması,
- ğ) Yetkili otorite ve diğer ilgili otoriteler ile iletişim noktası olup koordinasyonu sağlamak,
- h) Gerek güvenlik personelinin gerekse diğer personelin güvenlik anlayışını artıracak eğitim/seminer programları düzenlemek,
- ı) Eğitim birimi ile koordineli çalışarak, işletmenin faaliyet alanlarındaki havacılık güvenliği sorumluluğu ve uygulamaları, konusunun eğitim programlarında yer almasını sağlamak,
- i) Risk analizi ve tehdit değerlendirmesi yaparak, alınacak ilave önlemleri belirlemek, planlamak ve uygulamak,
- j) Güvenlik ile ilgili diğer faaliyetlerin kayıtlarının tutulması,
- k) Sivil Savunma veya Savaş ve Seferberlikle ilgili yasaların görev yaptığı işletmeyi de kapsamı durumunda, yasaların öngördüğü faaliyetleri planlamak ve yürütmek.

İşletme Güvenlik Yapısı

Madde 16-(1) Sivil Havacılık işletmeleri tarafından etkin bir güvenlik teşkilatı, GSYY liderliğinde uygun nitelikte, yeterli sayıda personel ve teçhizat ile tesis edilir. Bu güvenlik teşkilatı, işletme faaliyetlerinin Uluslararası ve Ulusal Sivil Havacılık Güvenliği mevzuatı usullerine uygun biçimde yürütülmesini sağlamakla görevlidir.

Özel Güvenlik Teşkilatına sahip işletmeler

Madde 17-(1) 5188 Sayılı Kanun çerçevesinde özel güvenlik teşkilatına sahip olan İşletmeler de bu Talimatta bahsedilen yapılanma ve bu oluşumdan beklenen görevleri yerine getirmekle sorumludurlar.

Güvenlik Hizmeti Satın Alınması

Madde 18-(1) Havacılık işletmesinin 5188 sayılı Kanuna göre güvenlik hizmeti satın alması durumunda, bir müstakil GSYY işletme tarafından görevlendirilir. GSYY, hizmet veren kuruluştan alınan hizmetin uygunluğundan ve koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

Güvenlik Personeli Seçimi

Madde 19-(1) Havacılık işletmesi, kendi güvenlik yapısını kuracaksa veya hizmet alacaksa, güvenlik personeli seçiminde, işletmenin belirlediği kriterlerin yanında, görevle ilgili ulusal ve uluslararası kriterleri göz önünde bulundurularak, (yeterlilik testleri ve mülakat vb. yöntemlerle) personel seçiminin yapılmasını sağlar.

Temsilciliği Bulunan İşletmeler

Madde 20-(1) Temsilciliği/istasyonu/şubesi bulunan işletmeler, Merkezde bulunan GSY'ler ile yakın koordinasyon içinde bulunan, havacılık güvenliğinden sorumlu müstakil bir yönetici personel görevlendirebilecekleri gibi, temel sivil havacılık güvenliği eğitimi ve işletmenin faaliyet alanıyla ilgili güvenlik eğitimi almış en az 1 yıl havacılık sektöründe tecrübesi bulunan yöneticilerden birini güvenlikten sorumlu yönetici olarak temsilciliklerde görevlendirebilir.

Güvenlik Yapılanmasında Birimler

Madde 21-(1) İşletmelerin güvenlik yönetimlerinde, istisnalar hariç, asgari şu birimler bulunacaktır:

a) **Güvenlikten Sorumlu Yetkili Yönetici:** İşletmenin havacılığın güvenliği ile ilgili sorumluluğa sahip yöneticisidir.

b) **İdari Birim:** Güvenlik yönetiminin idari işlerini yürütecek yazışmaları yapacak ve gerekli kayıtları tutacak birimdir.

c) **Eğitim Birimi:** Temel olarak güvenlik elemanlarının MSHGEP/SHT17.2 çerçevesinde eğitim almalarını sağlar. Ayrıca, tüm işletme çalışanlarının güvenlik anlayışının geliştirilmesine yönelik programlar hazırlayıp uygular. Uygulamanın tarihi, süresi, katılanlar, kayıtlar ve buna benzer tüm bu faaliyetleri planlayıp yürütür.

ç) **Plan, Program ve Denetleme Birimi:** işletmenin Güvenlik Planı ile MSHGP'da öngörülen diğer planları hazırlar ve bu planları güncel tutar. Bulunulan bölgede/meydanda işletmenin faaliyetlerine yönelik risk ve tehdit değerlendirmeleri yaparak, planları bu bulgulara göre revize eder. Uygulamaları periyodik olarak denetleyerek eksiklikleri tespit edip bu eksikliklerin giderilmesi için yeni önlem ve uygulamaları geliştirir.

d) **Harekat Birimi:** Bir şef veya müdür liderliğinde, güvenlik faaliyetlerini yeterli sayıda güvenlik personeli istihdam ederek yürütür.

Havayolu İşletmeleri (Tarifeli-Tarifersiz-Yolcu-Kargo-Bölgesel Havacılık-Hava Taksi-Genel Havacılık İşletmeleri)

Madde 22-(1) Tarifeli seferle yolcu taşıyan havayolu işletmeleri, GSY idaresinde bir güvenlik başkanlığı kurar. Ayrıca, güvenlikten sorumlu yetkili yöneticiye bir yardımcı da atanır. Başkanlığın altında, İdari, eğitim, plan program ve denetleme ile harekat birimleri oluşturulur. Bu işletmelerde GSY yönetimin bir parçası (**Post Holder**) olarak görevlendirilirler.

(2) Yük taşımacılığı yapan işletmeler, tarifersiz seferle yolcu taşıyan işletmeler, bölgesel havacılık işletmeleri ise GSY idaresinde bir güvenlik şubesi/birimi kurar. GSY, idari, eğitim, plan program ve denetleme ile harekat birimlerinin görevini yerine getirecek yeteri kadar personel ile bu görevleri yürütür. Bu işletmelerde GSY Yönetimin bir parçası (Post Holder) olarak görevlendirilirler

(3) Hava taksi ve genel havacılık işletmeleri, ayrı veya mevcut idari personelden birini GSY

olarak görevlendirebilir. GSYY, gerektiği kadar personel ile, idari, eğitim, plan program ve denetleme ile hareket birimlerinin görevini yürütür. GSYY uçucu personel ise mesai saatlerinde görevinde bulunması sağlanmalıdır. Bu sağlanmaz ise bir yardımcı görevlendirilir.

Havaalanları ve Terminal İşletmeleri

Madde 23-(1) Havaalanı işletmeleri genel müdürlükte, GSYY idaresinde bir güvenlik başkanlığı kurar. Güvenlikten sorumlu yetkili yöneticiye bir yardımcı atanır. Başkanlığın altında, İdari, eğitim, plan program ve denetleme ile hareket şubeleri oluşturulur. İşleticiye ait birden fazla havaalanı varsa, her havaalanında bir güvenlik müdürü görevlendirilir. Güvenlik müdürleri, idari, eğitim, plan program ve denetleme ile hareket birimlerinin görevini yerine getirecek yeteri kadar personel ile bu görevleri yürütür

(2) Terminal işletmeleri ise bir GSYY idaresinde bir güvenlik bölümü/şubesi kurar. GSYY, idari, eğitim, plan program ve denetleme ile hareket birimlerinin görevini yerine getirecek yeteri kadar personel ile bu görevleri yürütür.

Yer hizmetleri ve İkram Kuruluşları

Madde 24-(1) Yer hizmetleri ve ikram kuruluşları genel müdürlükte GSYY idaresinde bir güvenlik başkanlığı kurar. Güvenlikten sorumlu yetkili yöneticiye bir yardımcı atanır. Başkanlığın altında, İdari, eğitim, plan program ve denetleme ile hareket şubeleri oluşturulur. GSYY, idari, eğitim, plan program ve denetleme ile hareket birimlerinin görevini yerine getirecek yeteri kadar personel ile bu görevleri yürütür

Yetkili Kargo Acentaları ve Antrepolar

Madde 25-(1) Merkez ve birden fazla şubesi olan yetkili kargo acentaları, GSYY idaresinde güvenlik birimi kurar. Güvenlikten sorumlu yetkili yöneticiye bir yardımcı atanır. GSYY İdari, eğitim, plan program ve denetleme ile hareket görevlerini yerine getirecek yeteri kadar personel ile bu görevleri yürütür

(2) Merkez ve bir şubesi olan yetkili kargo acentaları, GSYY idaresinde, idari, eğitim, plan program ve denetleme ile hareket görevini yeteri kadar personel ile yürütür.

(3) Sadece Merkezi bulunan yetkili kargo acentaları , ayrı veya mevcut idari personelden birini GSYY olarak görevlendirebilir. GSYY, gerektiği kadar personel ile, idari, eğitim, plan program ve denetleme ile hareket birimlerinin görevini yürütür.

(4) Havayoluyla taşınacak kargo/kurye/posta/paket/hızlı gönderi gibi materyalleri depolama, geçiş ve elleçleme gibi işlemlerin yapıldığı işletmeler, GSYY idaresinde bir güvenlik birimi kurar. GSYY, idari, eğitim, plan program ve denetleme ile hareket birimlerinin görevini yerine getirecek yeteri kadar personel ile bu görevleri yürütür. Bu faaliyet alanında, birden fazla işletmeye sahip işletmeler, merkezde güvenlik yapılanmasını oluşturup, şubelerde güvenlikten sorumlu bir yönetici görevlendirebilecekleri gibi her bir tesiste ayrı güvenlik yapılanmasına gidebilirler.

Güvenlik Programının hazırlanması ve onayı

Madde 26-(1) Her havacılık işletmesi, aşağıda belirtilen konuları yansıtan işletme güvenlik planını/programını hazırlayarak yetkili otoriteye onaylatır; ayrıca faaliyette bulunan her havaalanı için ayrı bir güvenlik planı hazırlayarak havaalanı otoritesine onaylatır.

- a) Planlanmış yıllık denetleme plan,
- b) Denetim prosedürleri,
- c) Raporlama prosedürleri,
- ç) Takip ve düzeltici faaliyet prosedürleri,
- d) Kayıt sistemi,
- e) Eğitim planı,
- f) Dokümantasyon,
- g) Havaalanı güvenlik planı hazırlanırken, havaalanı güvenlik planında yer alan unsurlar
- ğ) Organizasyon ve iletişim.

İşletmeiçi Güvenlik Denetimi ve Denetçiler

Madde 27-(1) Güvenlik denetimi, prosedürlerin ve kuralların, uygulamada istenen standarda ulaşp ulaşmadığının doğrulanması için belirli bir olayı/faaliyeti/dokümanı inceleyerek gerçekleştirilir. Bir denetim, yayınlanmış prosedürlerde belirtilen yöntemle uygulamadaki yöntemin sistematik ve bağımsız olarak karşılaştırılmasıdır. İşletme içi denetimler aşağıda belirtilen süreçleri kapsamalıdır;

- a) Denetimin içeriğinin duyurulması;
- b) Planlama ve hazırlık,
- c) Kanıtların toplanması ve kaydedilmesi,
- ç) Kanıtların analizi.

(2) Etkili bir denetimde aşağıdaki teknikler bulunmalıdır.

- a) Gözlem
- b) Mülakat
- c) Doküman incelemesi
- ç) Kayıtların incelenmesi

(3) Denetçilerin Seçimi aşağıdaki personelden olabilir, ancak denetçinin denetim konusunda eğitimi olmalıdır.

- a) Güvenlik yöneticisi
- b) Güvenlik personeli
- c) Konusunda uzman personel
- ç) Kalite sistemi personelin'den olabilir.

(4) Denetimin unsurları aşağıda belirtilenleri içermelidir.

- a) Güvenlik denetim ve incelemelerinin düzenlenmesi ve bilgilendirme yapılması;
- b) Raporda yer alan bulgulara çözüm tavsiye edilmesi;
- c) Eylem planı hazırlanarak, belirlenmiş zaman hedeflerine göre çözüm uygulamalarının takip edilmesi ve yönetime rapor edilmesi;
- ç) Güvenlikte sürekliliğin sağlanması.

(5) Denetim Planlaması; İşletme yıllık bir denetim programı yapmalıdır. İyi planlanmış bir denetim programı tüm alanların periyodik olarak gözden geçirilmesini kapsamalıdır. Program esnek olmalı ve plansız denetimlerin yapılabilmesine izin vermelidir. Takip denetimleri gerekli zamanlarda düzeltici faaliyetlerin uygulandığını ve etkili olduğunu göstermelidir. Ayrıca işletme, denetim programını belirlerken, yönetim, organizasyon, operasyon ya da teknolojik değişiklikleri ve mevzuatta olan değişiklikleri de göz önüne almalıdır.

(6) Düzeltici Faaliyet; Güvenlik sisteminde, denetimin amacı, öncelikli olarak güvenlik sisteminin etkinliğini araştırmak ve sorgulamaktır, bunun yanında, tanımlanan politika, operasyon ve eğitim sistemin sürekliliğinin sağlayarak uyum içinde olmalarını sağlamaktır. Bu nedenle denetim faaliyetlerinin sonucu olarak tespit edilen uygunsuzluklar, GSYY tarafından bağlı bulunduğu yöneticiye iletilmelidir. Uyumsuzlukların nedenleri belirlenmeli, gerekli araştırma yapılmalı ve uygun düzeltici faaliyetler planlanmalıdır. Bulgu giderilmesi için düzeltici faaliyetler kapsamında hazırlanan eylem planı, hedef tarihler içerir ve eylem planına uyulduğunu görmek için takip denetimleri planlanır.

(7) Kayıtlar; Güvenlik programının sonuçlarını belgeleyen kayıtlar (doğru ve eksiksiz bilgi ve belgeler) işletme tarafından ve kolayca erişilebilir bir şekilde saklanmalıdır. Aşağıdaki kayıtlar 3 yıllık bir zaman dilimi süresince muhafaza edilmelidir. Bu kayıtlar gerektiğinde yetkili otorite denetçileri tarafından da incelenebilir.

- a) Denetim programları;
- b) Bulgulara yapılan işlemler;
- c) Düzeltici faaliyet raporları;

İletişim

Madde 28-(1) Sivil Havacılık işletmeleri tarafından, güvenlik yapılanmasının kadrosu, birim/bölüm başkanlarının iletişim bilgileri (adı, soyadı, telefon numaraları ve e-posta adreslerini vb.) yetkili otoriteye bildirilir ve bilgilerde değişiklik olması durumunda 15 gün içerisinde yeni bilgiler ile ilgili bildirimde bulunulur.

Küçük İşletmeler

Madde 29-(1) Bir havacılık güvenliği sisteminin kurulması ve dokümente edilmesi ile bir güvenlik yöneticisi görevlendirilmesi gerekliliği tüm işletmeler için geçerlidir. Ancak havaaracı 5700 MTOW'den az olan havaaracı işletmeleri ve/veya toplam personel sayısı 20'ye kadar olan

işletmeler, uluslararası ve ulusal mevzuatta yer alan, ayrıca havaalanı otoritesinin belirlediği sorumlulukları yerine getirmek üzere bir güvenlik sistemi geliştirir ve bir GSYY görevlendirir. Bu yapılanmanın yeterliliği konusunda, yetkili otorite değerlendirme yapmaya yetkilidir.

Birden Fazla İşletmede Görev Yapma

Madde 30-(1) SHGM'nün herhangi bir İşletme için onayladığı güvenlik yöneticisi birden fazla işletmede aynı görevi yapamaz.

Güvenlikte Alt Yüklenici Firmalar

Madde- 31-(1) İşletmeler, aşağıda verilen alanlarda yetkili otoritenin onayladığı kuruluşlardan güvenlik hizmeti satın alabilirler:

- a) Yolcu/bagaj taraması
- b) Kargo taraması
- c) EDS
- ç) Uçak gözetim denetim
- d) Çevre güvenliği/Bina güvenliği
- e) Yolcu mülakatı/doküman kontrolü
- f) Refakat/koruma

(2) Alt yüklenici tarafından sağlanan hizmetlerde sorumluluk her zaman işletmedir. İşletme ile alt yüklenici arasında, güvenlik ile ilgili hizmetler ve uygulamaları açıkça ifade eden yazılı bir anlaşma bulunmalıdır.

(3) Güvenlik hizmetlerinin bir kısmını veya tamamını 5188 sayılı kanuna göre hizmet veren bir özel güvenlik kuruluşundan alıyorsa, idari, eğitim, denetim ve program ile hareket görevlerinin bu özel güvenlik hizmeti veren kuruluş tarafından yapılabilir.

(4) Havacılık işletmesi ile kendisine hizmet veren özel güvenlik işletmesi aynı kuruluş bünyesinde ise, havacılık işletmesi GSYY olarak, gerek kendi işletmesinden gerekse özel güvenlik işletmesinden bir yetkiliyi atayabilir.

KISIM-3

Sorumluluklar, Yaptırımlar ve Son Hükümler

Sorumluluk

Madde 32-(1) Güvenlik hizmetinin kendi bünyesinde ilgili yasalara uygun bir şekilde oluşturulmuş personelle sağlanması veya mevzuata uygun olarak ruhsatlandırılmış güvenlik hizmeti veren şirketlerinden temin edilmesi durumunda; bu Talimatta belirtilen sorumlulukların yerine getirilmesinden işletmeci kuruluş sorumludur.

Cezai yaptırımlar

Madde 33-(1) Bu Talimatta belirtilen kurallara uyulmaması halinde;

a) SHGM tarafından yapılan denetlemeler sonucunda işletmelerin bu Talimata uygunsuzluk tespit edildiğinde eksikliklerin giderilmesi için havacılık işletmesine en fazla üç (3) ay süre verilir. Uygunsuzluğun giderilme aşaması ve güvenliğe olan etkisi değerlendirilerek bu süre bir (1) ay daha yetkili ototrite tarafından uzatılabilir.

b) Bununla birlikte güvenliği etkileyen önemli uygunsuzluk tespit edildiğinde SHGM tarafından belirlenen kısa bir süre içerisinde gerekli düzeltici şartlar sağlanamaz ise hiçbir bildirimde bulunulmadan işleticinin operasyonu/uçuşu durdurulur.

c) İşletmeye uygunsuzlukları düzeltmesi için verilen süre içerisinde gerekli şartlar sağlanamazsa işleticiye 2920 Sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 143'üncü hükmünde belirlenen en yüksek maddi ceza uygulanır.

ç) Verilen süre sonunda uygunsuzluğun devamı halinde, işletmenin faaliyetleri durdurulur.

d) İşletmelerin yönetiminden sorumlu genel müdür ve/veya güvenlik müdürü SHGM tarafından kusurlu görülürse yazılı olarak ihtar edilir. Kusurun devamı ve/veya Talimat hükümlerine aykırı hususların tekrarı halinde ilgili yöneticilerin yetkileri, tespit edilen kusur derecesine göre belli bir süreliğine askıya alınabilir veya tamamen iptal edilir.

Yürürlüğe Girme

Madde 33-(1) Talimat yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer ve İşletmeler, Talimatın yürürlüğe girmesini müteakip 1 (bir) yıl içerisinde, Talimatın ilgili bölümlerinde yer alan organizasyonu oluşturarak, GSYY'ni onaylatır.

Yürütme

Madde 34-(1) Bu Talimat Sivil Havacılık Genel Müdürü tarafından yürütülür.

EK-1 GSY Y İÇİN GEREKLİ EĞİTİMLER

a- Havayolu İşletmeleri:

- 1) Temel Sivil Havacılık Güvenliği Eğitimi
- 2) Havacılık Güvenlik Yönetimi Eğitimi/Havaalanı Güvenlik Operasyonu Eğitimi
- 3) Havayolu Güvenliği Eğitimi-Kokpit ve Kabin Güvenliği Eğitimi
- 4) Denetçi/Havacılık Güvenliği Kalite Kontrol Sistemi Eğitimi
- 5) Kargo Güvenliği Eğitimi
- 6) Kriz Yönetimi Eğitimi

b- Hava Kargo Acentaları/Antrepoları İçin:

- 1) Temel Sivil Havacılık Güvenliği Eğitimi
- 2) Havacılık Güvenlik Yönetimi Eğitimi (Opsiyonel)
- 3) Kargo Güvenliği Eğitimi
- 4) Tehlikeli Maddeler Eğitimi-DGR

c- Güvenlik Hizmeti Veren Kuruluşlar:

- 1) Temel Sivil Havacılık Güvenliği Eğitimi
- 2) Havacılık Güvenlik Yönetimi Eğitimi/ Havaalanı Güvenlik Operasyonu Eğitimi
- 3) Kriz Yönetimi Eğitimi
- 4) Uçak Özel Güvenlik Hizmet ve Denetimi Kursu
- 5) Denetçi/Havacılık Güvenliği Kalite Kontrol Sistemi Eğitimi

d- Yer hizmetleri/İkram Kuruluşları:

- 1) Temel Sivil Havacılık Güvenliği Eğitimi
- 2) Havacılık Güvenlik Yönetimi Eğitimi (Opsiyonel)
- 3) İkram güvenliği Eğitimi (İkram GSY Y)
- 4) Yerhizmetleri Güvenliği Eğitimi (Yerhizmeti GSY Y)
- 5) Uçak Temizlik Güvenliği Eğitimi (Yerhizmeti GSY Y)

e- Havaalanı/Terminal İşletmeleri:

- 1) Temel Sivil Havacılık Güvenliği Eğitimi
- 2) Havacılık Güvenlik Yönetimi Eğitimi/ Havaalanı Güvenlik Operasyonu Eğitimi
- 3) Kriz Yönetimi

PTAL